

Rapportbidrag

Det Miljøøkonomiske Råds formandskabs diskussionsoplæg til Det Miljøøkonomiske Råds møde 28. februar 2013

1. Rapportens Kapitel I. Energi- og miljøpolitik

Vismændenes argumenter støtter DI's holdninger i forhold til diskussionerne om EU's kvotehandelssystem, mens DI ikke er helt enige med vismændene i forhold til den danske energiaftale.

Argumenter i energipolitikken

Vismændene påpeger, at formålet med en aktiv energi- og klimapolitik er at sikre hensyn til klima og bæredygtighed, forsyningssikkerhed og konkurrenceevne for erhvervslivet generelt. Det er også formålet for eksempelvis EU's energi- og klimapolitik. DI er af den opfattelse, at EU's energi- og klimapolitik i dag fokuserer for meget på klimaaspektet og for lidt på konkurrenceaspektet.

Vismændene argumenterer for, at politikere ikke kan forudsige fremtidige vinderteknologier. DI er enig heri og peger derfor også på, at der er vinderpotentialer i mange forskellige sektorer. Desuden vil DI også påpege, at den grønne industri i Danmark og de programmer, der gennem de sidste 20 år har understøttet dem, har været nyttige.

DI er enig i, at EU's infrastruktur skal udbygges ligesom etablering af det indre energimarked på både gas og el-området skal udvikles. Ligeledes er fleksible energikilder, som kan supportere de svingende vindmængder i den danske forsyning vigtig.

EU's klima- og energipolitik

Vismændene finder, at den eksisterende energi- og klimapakke samlet set ikke er optimalt indrettet, hvilket giver højere omkostninger end nødvendigt.

Vi er også enig med vismændene i behovet for at udvikle den næste generation af instrumenter, og opfordrer vismændene til at arbejde videre med sine nyttige overvejelser med nogle mere konkrete anbefalinger af, hvordan EU's energi- og klimapolitik kan implementere en revideret struktur uden at "tabe momentum", investeringstillid og politisk medejerskab i EU-medlemslandene.

EU's kvotesystem

EU's kvotehandelssystem fungerer som en markedsbaseret omkostningseffektiv måde at realisere EU's klimamålsætning på. DI er derfor helt enig med vismændene i, at Kommissionens forslag til en midlertidig forsinkelse af kvotesalget (backloading) er u hensigtsmæssigt. Ligesom fokus på fjerde fase af kvotesystemet (som vil træde i kraft efter 2020 såfremt længden af den nuværende fase fastholdes) vil være en mere effektiv måde at øge investeringssikkerheden på.

Samtidig er der behov for egentlige strukturelle indgreb, der involverer hele EU's energi- og klimapakke. Kommissionens forslag til strukturelle tiltag (fx at tager kvoter ud permanent) er kortsigtet, og adresserer ikke de underliggende strukturelle problemer, som vismændene også påpeger.

Dog er vi helt uenige i brug af toldsatser som instrument til forhindring af konkurrenceforvridning. Det vil være imod frihandel og vil blive modtaget endog meget kritisk af tredjelandle.

Danmarks klima- og energipolitik

En aktiv national VE-politik principielt bidrager til at sænke kvoteprisen, sådan er systemet jo netop designet. Det skal dog anføres, at den danske andel af EU's energimiks er ganske beskeden, så effekten fra dansk side på kvoteprisen er begrænset. Trods det er DI dog enig i behovet for at optimere strukturen, både af hensyn til omkostningseffektivitet og konkurrenceevne-påvirkning.

En aktiv energipolitik i Danmark historisk har vist sig at være en fordel lige fra olie-krisen til i dag. Det er uomtvisteligt, at energiteknologi i dag udgør over 10 pct. af den samlede danske eksport. En anden væsentlig årsag er, at også energiteknologi-området fremover vil være underlagt de normale makroøkonomiske grundvilkår. Formår Danmark ikke overordnet set at øge konkurrenceevnen og produktiviteten, vil det ikke være

muligt selv gennem en aktiv dansk energipolitik at fastholde Danmarks position.

2. Rapportens Kapitel II. Bilbeskatning, ulykker og miljø

DI er enig i, at transport og mobilitet er meget højt beskattet i dag. Men omvendt er det heller ikke uden problemer bare at omlægge til indkomstskat og/eller moms. Der bør i stedet ses på det samlede skattetryk.

Kørselsafgifter

Der er behov for at omlægge registreringsafgiften, og at denne – når teknologien er veludviklet – bør erstattes af kørselsafgifter.

Overgangsproblemerne ved en omlægning til kørselsafgifter er imidlertid så store, at de ikke kan ignoreres. Derfor er forudsætningen for, at Danmark kan indføre kørselsafgifter, at den danske bilbeskatning inden da er gjort klar til det. Det fordrer, at:

1. Det værdibaserede element i bilafgifterne er afskaffet, således at bilafgifterne alene er baseret på tekniske kriterier, der afspejler eksternaliteterne ved bilkørsel.
2. Registreringsafgiften er afskaffet eller i det mindste kraftig reduceret til fordel for løbende beskatning.

DI mener, at det særligt er afskaffelsen af det værdibaserede element, der aktuelt bør prioriteres i lyset af et forholdsvist omfattende provenutab. Værdielementet leder til en gammel bilpark med en forældet teknologi og er på ingen måde knyttet til de negative eksternaliteter ved persontransport. Således bør værdielementet på ingen måde flyttes fra registreringsafgiften til ejerafgiften.

DI er endvidere meget skeptisk overfor forslaget om at indføre en simpel kørselsafgift, der alene indregner negative eksternaliteter, men ikke tager højde for de positive konsekvenser ved transport, ikke tackler trængsel og dermed alene udgør en direkte beskatning af mobilitet. Endvidere er der, som også vismændene nævner, en række håndhævelsesmæssige udfordringer forbundet med en sådan afgift. Det bør ikke ignoreres.

Brændstofafgifter

Brændstofafgifterne bør følge EU's minimumsniveau af hensyn til grænsehandel og konkurrenceevne, ikke mindst inden for erhvervstransporten.

Vi mener, at hensynet til konkurrenceevne også bør vægtes meget højt. Det anbefales derfor ikke at forøge CO₂afgiften udenfor kvotesektoren.

3. Rapportens Kapitel III. Affald

Små virksomheders affaldshåndtering

Det foreslås, at virksomheder, der ikke anvender genbrugspladserne skal tvinges til at betale for andre virksomheders affald. DI mener, at den nugældende ordning, hvor virksomhederne typisk betaler for adgang på genbrugspladserne pr. besøg er den løsning, der bedst tilgodeser forureneren betaler princippet. Prissætningen af aflevering af affald på genbrugspladserne være kostægte.

Affaldshierarkiet

Vismændene anbefaler, at inddrage LCA samt samfundsøkonomiske analyser for at vurdere affaldstyper i affaldshierarkiet. DI mener, at affaldshierarkiet bør anvendes som en vejledende guide, men bør afviges når det giver mening. Det er også vigtigt at inddrage i vurderingen, om den genanvendelse der finder sted er tilstrækkelig højværdig til, at det giver mere mening end afbrænding med energiudnyttelse.

Pant på batterier og småt elektronik

For WEEE affald er det DI's opfattelse, at datagrundlaget for at afgøre, om der er behov for yderligere indsamling, ikke er tilstede. Før det er afklaret, om det er et dataregistreringsproblem i producentansvarssystemet, eller en reel manglende indsamling, der er problemet, bør der ikke igangsættes initiativer som et pantsystem. Undersøgelser har vist, at der kun i begrænset omfang findes WEEE i dagrenovation, hvilket kunne indikere, at det primært er et dataregistreringsproblem.

DI finder det essentielt, at der sættes ind hvor problemerne reelt er i forhold til sortering og tilbagelevering af WEEE. I tilfælde af at småt WEEE i dagrenovationen er det største problem, er det fornuftigt at beregne, hvorvidt en pantløsning er vejen frem. I beregningerne er det vigtigt, at der tages højde for de administrative byrder og omfanget af påvirkning på grænsehandel og internethandel.

Organisering af affaldssektoren

Vismændene henviser til det arbejde, der er gennemført i det tværministerielle embedsmandsudvalg, og som ultimo 2010 kom med en række anbefalinger til øget privatisering og markedsudsættelse af affaldsforbrænding og deponi. Vismændene mener, at der fortsat er grund til at arbejde i retningen af at gennemføre de væsentligste anbefalinger.

DI er enig i anbefalingerne og mener, at adgang til affald for private affaldsteknologiske virksomheder er en forudsætning for, at der bliver udviklet nye metoder til bedre udnyttelse af affaldets ressourcer.